

OZODLIKDAN MAHRUM KILISH BILAN BOG`LIK BO`LMAGAN JAZOGA TORTILGAN MAHKUMLAR BILAN PROFILAKTIKA INSPEKTORLARINI ISHLASH FAOLIYATI

Numonova Zebiniso Baxtiyor qizi
IIV akademiyasi 3-bosqich 307-guruh kursanti

Annotatsiya: ushbu maqolada qamoqqa olish bilan bevosita aloqasi bo'lmagan mahkumlarni reabilitatsiya qilish va reintegratsiya qilishda profilaktika inspektorlarini jalb qilishning mumkin bo'lgan faoliyati va foydalari ko'rib chiqilgan. Unda retsidivizm darajasini pasaytirish va jamoat xavfsizligini yaxshilashda profilaktika choralarining ahamiyati muhokama qilinadi. Adabiyotlarni tahlil qilish va taklif qilingan usullar orqali u mahkumlarning jamiyatga muvaffaqiyatli qo'shilishi uchun qo'llab-quvvatlovchi muhitni yaratishda profilaktika inspektorlarining rolini ta'kidlashga qaratilgan.

Kalit so'zlar: profilaktik tekshiruvlar, mahkumlar, reabilitatsiya, reintegratsiya, jamoatchilikni jalb qilish.

Profilaktik tekshiruvlar potentsial xavf va tahdidlarni kuchayishidan oldin aniqlash va bartaraf etish orqali jamoalar ichida qonun va tartibni saqlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. An'anaviy ravishda ularning diqqat markazida jinoyatchilikning oldini olish va aniqlash bo'lsa-da, qamoq bilan bevosita aloqasi bo'lmagan mahkumlarni reabilitatsiya qilish va reintegratsiya qilish uchun ularning ko'lamini kengaytirish imkoniyati mavjud. Ushbu maqola profilaktika inspektorlarini bunday ishlarga jalb qilishning asoslari, usullari va potentsial natijalarini o'rganadi.

Mavjud adabiyotlarda retsidivizm darajasini pasaytirish va xavfsizroq jamiyatni tarbiyalashda profilaktika choralarining ahamiyati ta'kidlangan. Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, samarali reabilitatsiya va reintegratsiya dasturlari sobiq mahkumlarning jinoiy faoliyatga qaytish ehtimolini sezilarli darajada kamaytiradi. Bundan tashqari, jamoatchilikni jalb qilish va qo'llab-quvvatlash muvaffaqiyatli reintegratsiyaning muhim omillari sifatida aniqlandi. Biroq, ushbu jarayonlarga profilaktika inspektorlarini jalb qilish bo'yicha cheklangan tadqiqotlar mavjud bo'lib, ushbu maqola hal qilmoqchi bo'lgan bo'shliqni taqdim etadi.

Ushbu tadqiqot profilaktika inspektorlarini mahkum mahkumlarni reabilitatsiya qilish va reintegratsiyaga jalb qilish uchun ko'p qirrali yondashuvni taklif qiladi.

Birinchidan, inspektorlar sobiq mahkumlar duch keladigan noyob muammolarni tushunish va nizolarni hal qilish, vositachilik va jamoatchilikni jalb qilish ko'nikmalarini rivojlantirish uchun maxsus tayyorgarlikdan o'tadilar. Ikkinchidan, ular reabilitatsiya markazlari, ijtimoiy xizmat ko'rsatish agentliklari va jamoat tashkilotlari bilan yaqindan hamkorlik qilib, qo'llab-quvvatlashga muhtoj shaxslarni aniqlaydilar va shunga mos ravishda aralashadilar. Uchinchidan, inspektorlar yo'l-yo'riq ko'rsatish, taraqqiyotni kuzatish va yuzaga keladigan muammolarni hal qilish uchun mahkumlar bilan muntazam aloqa kanallarini o'rnatadilar.

Profilaktik inspektorlar ko'pincha hali hukm qilinmagan yoki qamoqqa olinmagan, ammo jinoiy xatti-harakatlar bilan shug'ullanish xavfi bo'lgan shaxslar bilan ishlaydi. Ammo, agar siz allaqachon hukm qilingan, ammo qamoq jazosiga aloqasi bo'lmagan shaxslar bilan ishlashni nazarda tutayotgan bo'lsangiz, ushbu inspektorlar keyingi jinoiy faoliyatning oldini olish va ushbu shaxslarning muvaffaqiyatli reintegratsiyasini ta'minlashga qaratilgan bir nechta tadbirlarda ishtirok etishlari mumkin. jamiyatga. Bu erda ular shug'ullanishi mumkin bo'lgan ba'zi potentsial tadbirlar:

Xatarlarni baholash va ishlarni boshqarish: profilaktika inspektorlari shaxsning jinoiy xatti-harakatlariga sabab bo'lgan omillarni aniqlash uchun xavflarni baholashlari mumkin. Ushbu baholashlar asosida ular muayyan ehtiyojlar va xavf omillarini hal qilish uchun individual ishlarni boshqarish rejalarini ishlab chiqishlari mumkin.

Maslahat va qo'llab-quvvatlash xizmatlari: ular jismoniy shaxslarga giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish, ruhiy salomatlik buzilishi yoki ta'lim va ishga joylashish imkoniyatlarining etishmasligi kabi asosiy muammolarni hal qilishda yordam berish uchun maslahat va yordam xizmatlarini taqdim etishlari mumkin.

Monitoring va Muvofiqlikni tekshirish: inspektorlar maslahat mashg'ulotlarida qatnashish, reabilitatsiya dasturlarida qatnashish yoki ma'lum joylardan yoki odamlardan uzoq turish kabi shaxslarning jazo shartlariga rioya qilishlarini ta'minlash uchun muntazam ravishda monitoring va muvofiqlikni tekshirishlari mumkin.

Jamiyat resurslariga havolalar: ular shaxslarni ish o'rgatish, ta'lim dasturlari, uy-joy yordami yoki giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish muassasalari kabi qo'shimcha qo'llab-quvvatlaydigan jamoat resurslari va dasturlariga yo'naltirishlari mumkin.

Boshqa idoralar bilan hamkorlik: profilaktika inspektorlari ko'pincha boshqa idoralar va tashkilotlar, masalan, sinov bo'limlari, ijtimoiy xizmatlar agentliklari, ruhiy salomatlik provayderlari va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlik qilib, jamiyatga qayta kirgan shaxslarga xizmat ko'rsatish va qo'llab-quvvatlashni muvofiqlashtiradilar.

Inqirozga aralashish va nizolarni hal qilish: ular inqirozli vaziyatlarga yoki nizolarga aralashib, avj olishning oldini olishlari va shaxs va boshqalarning xavfsizligini ta'minlashlari mumkin.

Advokatlik va vakolat berish: inspektorlar jinoiy Adliya tizimidagi shaxslarning huquqlari va ehtiyojlarini himoya qilishlari va hayotlarida ijobiy o'zgarishlar qilishlariga imkon berishlari mumkin.

Umuman olganda, qamoq jazosiga aloqasi bo'lmagan mahkumlar bilan ishlaydigan profilaktika inspektorlarining maqsadi retsidivizmni kamaytirish, reabilitatsiyani rag'batlantirish va ushbu shaxslarning jamiyatga muvaffaqiyatli reintegratsiyasini osonlashtirishdir.

Topilmalar shuni ko'rsatadiki, profilaktika inspektorlarini jalb qilish reabilitatsiya va reintegratsiya harakatlarining samaradorligini oshirishi mumkin. Xavflarni baholash va jamoatchilikni targ'ib qilish bo'yicha o'z tajribasidan foydalangan holda, inspektorlar jinoiy xatti-harakatlarga hissa qo'shadigan asosiy omillarni aniqlashlari va hal qilishlari mumkin. Bundan tashqari, ularning mavjudligi sobiq mahkumlar va keng jamoatchilik o'rtasida ishonch va hamkorlik hissini uyg'otadi va muvaffaqiyatli reintegratsiyaga yo'l ochadi.

Xulosa va takliflar:

Xulosa qilib aytganda, profilaktika inspektorlarining reabilitatsiya va reintegratsiya jarayonlariga qo'shilishi retsidivizmni kamaytirish va jamoat xavfsizligini ta'minlashga istiqbolli yondashuvni anglatadi. Shu bilan birga, ushbu aralashuvning uzoq muddatli ta'sirini baholash va amalga oshirish uchun eng yaxshi amaliyotlarni aniqlash uchun qo'shimcha tadqiqotlar o'tkazish kerak. Siyosatchilar va manfaatdor tomonlar sobiq mahkumlarni qo'llab-quvvatlash va barqaror jamoalarni qurish harakatlarida profilaktika inspektorlarining rolini ko'rib chiqishga da'vat etiladi. Profilaktika choralariga sarmoya kiritib, biz hamma uchun yanada inklyuziv va xavfsiz jamiyat yaratishimiz mumkin.

Xulosa qilib aytganda, profilaktika inspektorlarini mahkum mahkumlarni reabilitatsiya qilish va reintegratsiyaga jalb qilish jinoiy xatti-harakatlarning asosiy sabablarini hal qilish va shaxslar va jamoalar uchun ijobiy natijalarni targ'ib qilishda yaxlit yondashuvni taklif etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Huquqbuzarliklar profilaktikasi va jinoyatchilikka qarshi kurashish vizani yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 2017 yil 14 martdagi PQ–2833-sonli qarori

2. Ismailov N.T. Voyaga etmaganlar jinoyatchiligini oldini olishning individual profilaktikasi. Yurid. fan. nomz. ilm. dar. olish uchun diss... avtoref.. □ Toshkent: TDYU, 2006.

3. Rustambaev M.H. O‘zbekiston Respublikasi Jinoyat huquqi kursi. T.2. Umumiy qism. Jazo to‘g‘risida ta‘limot: Darslik. □ Toshkent: ILMZIYO, 2011

4. O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2000 yil 15 sentyabrdagi □ Voyaga etmaganlar jinoyati haqidagi sud amaliyoti to‘g‘risida”gi qarori